

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

БЕКІТЕМІН

**Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ Ректоры,**

_____ **Ғазалиев А.М.**

« ____ » _____ **2013 ж.**

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)**

KN 2110 «Құқық негіздері» пәні

KN 10 «Құқық негіздері» модулі

5B071300 «Көлік, көліктік техникасы және технологиялары»
мамандығының студенттері үшін

Жол-көлік факультеті

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы

АЛҒЫ СӨЗ

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасы (syllabus) әзірленеді:
Аға оқытушы Қарасартова Мадина Муратовна.
Аға оқытушы Мусаева Жайдары Төлеубаевна.

«Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер» кафедрасының мәжілісінде талқыланды
«___» _____ 2013 ж. № _____ хаттама
Кафедра меңгерушісі _____ Балшикеев С.Б. «___» _____ 2013 ж.

«Сәулет-құрылыс» факультетінің оқу әдістемелік кеңесімен мақұлданды
«___» _____ 2013 ж. № _____ хаттама
Төраға _____ «___» _____ 2013 ж.
(Аты-жөні) (Қолы)

«_____» кафедрасымен келісілді
Кафедра меңгерушісі _____ «___» _____ 2013 ж.
(Аты-жөні) (Қолы)

Оқытушы туралы мәліметтер және байланыс ақпарат

Аты-жөні Қарасартова Мадина Муратовна - аға оқытушы

Аты-жөні Мусаева Жайдары Төлеубаевна – аға оқытушы

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы ҚарМТУ-нің I корпусында (Б.Бульвары, 56) орналасқан, 223 ауд., байланыс телефоны 56-59-32 қос 2052.

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS	Сабақтардың түрі					СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау түрі
			Қосылған сағаттар саны			ОСӨЖ сағаттарының саны	Барлық сағаттарының саны			
			Лекциялар	Семинар сабақтары	Зертханалық сабақтар					
4	2	3	15	15		30	60	30	90	Емтихан

Пәннің мақсаты

«Құқық негіздері» пәнін оқытудың мақсаты: қазақстандық патриотизмді тәрбиелеу, білім алушылардың дүниетанымын қалыптастыру, қоғамдық және жеке құқықтық сана мен құқықтық мәдениетті арттыру, Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекетті жетілдіру жағдайын еңгізу.

Пәннің міндеті

Пәнді оқытудың басты міндеті қазіргі қоғам талабы мен мүддесіне негізделген. Пәнді оқытудың басты міндеті заңгер мамандығынан басқа мамандықта оқитын студенттердің мемлекет және құқық теориясының негіздерін меңгеруі, ұлттық құқықтың жетекші саласында қажетті білім алуы болып табылады. Сонымен қатар келесідей міндеттер де негізге алынады: білім алушыларға қоғам өмірінде мемлекет пен құқықтың орны мен рөлін айқындап беру, Қазақстан Республикасының құқықтық жүйесінің даму болашағы мен мәселелерімен таныстыру, қазақстандық мемлекеттік құқықтық механизмді жетілдірудің саяси-субъективті құқықтарды жүзеге асыруды дағдыландыру.

Оқу курсы барысында студент минимум келесідей білімді алуға тиіс: Қазақстан Республикасы Конституциясы нормаларының жүйесін; мемлекет және құқық теориясының салалық заңнамалық маңызды нормаларының негізгі анықтамасы мен категориясын; адам және азаматтың құқықтары мен міндеттерін жүзеге асыру мен тұлғаның құқықтық мәртебесін анықтауды.

Курсты оқу барысының нәтижесінде студенттер білу қажет:

- құқық пен мемлекеттің негізгі түсініктерін, мемлекет, құқық, демократия, адам құқықтары мен бостандықтарының негізгі идеялары мен проблемаларын ашатын сұрақтарды білу;

- құқық саласындағы әдебиеттермен, заңдармен өзге де нормативтік-құқықтық актілермен жұмыс істей білу; сондай-ақ жалпы Қазақстан

Республикасының құқықтық актілерін талдау әдістемесін білу;

- Қазақстанның қолданыстағы заңдары туралы жалпы мағлұматтарының болуы және олардың қоғамдық қатынастардағы орны мен қызметін білу;

- жалпы ғылыми тәсілдерді, сондай-ақ өздерінің ғылыми зерттеулеріне қолданылатын арнайы тәсілдерді түсіну және білу;

- қарастырылатын әрбір құқықсаласында жүйелі түсінік жасай біліп, қазіргі ғылыми зерттеулерге сын көзқараспен қарай біліп, тұжырымдар жасай алу;

- талданатын әр түрлі құқық салалары бойынша жауаптылық мәселелерін білу;

- проблемаларды шешудегі дербестік пен түпнұсқалық және кәсіби деңгейде дербес жоспарлауды және шешу жолдарын білу қажет.

Дағдылана білу:

- Нормативтік құқықтық актілерді берілген әр түрлі құқық салаларына байланысты дұрыс қолдануға дағдылану;

- оқиғалық есептерді шешу процесінде, тәжірибеде заңнамалық нормаларды қолдануға дағылану;

- әр түрлі құқық салалары бойынша оқиғалық есептерді шешу кезінде аналитикалық ой тұжырымдарды қолдана білуге дағдылану;

- өзінің білімін дамытуға және тереңдетуге және жоғары деңгейде болуға дағдылану;

- жетістікпен жұмысқа орналасуға қажетті сипаттар мен дағдыларды игеруге, жеке жауапкершілікті талап ететін бастамашы болуға, қилы жағдайларда проблемаларды шеше білуге, тұрақты болуға, тұрақты кәсіби даму үшін дербес қабілетті болуға дағдылану қажет.

Игеру қажет:

- Құқық теориясы саласындағы білімдерді игеру;

- ғылыми және тәжірибелік терминдер мен ұғымдарды еркін игере білу;

- ситуациялық есептерді шешуде тәжірибелік дағдыларды игере білу;

- барлық құқық саласы бойынша отандық және халықаралық заңдылықтарды игере білу қажет.

Айрықша деректемелер

Берілген пәнді оқу үшін келесі пәндерді (бөлімдерді (тақырыптарды) көрсетумен) меңгеру қажет:

Пән	Бөлімдердің (тақырыптардың) атауы
Қазақстан тарихы	Тәуке хан; Жеті Жарғы; Қасым хан; Қасым ханның қасқа жолы
Әлеуметтану	Әлеуметтік мемлекет. Жанұя әлеуметтануы. Қоғамның әлеуметтік құрылысы
Философия	Құқықтың негізгі концепциялары. Құқық

Тұрақты деректемелер

«Құқық негіздері» пәнін оқу кезінде алынған білімдер студенттер практикада, жұмысқа орналасарда және күнделікті өмірде нормативтік-құқықтық құжаттарды меңгеру барысында қолданылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, с.			
	Лекция	Семинар сабақтары	ОСӨЖ	СӨЖ
1. Қазақстан Республикасының мемлекет және құқық негіздері	1	1	2	2
2. Қазақстан Республикасының конституциялық құқық негіздері	1	1	2	2
3. Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық негіздері	2	2	4	4
4. Қазақстан Республикасының еңбек құқығы негіздері.	2	2	4	4
5. Қазақстан Республикасының отбасы құқығы негіздері	2	2	4	4
6. Қазақстан Республикасының азаматтық құқық негіздері	2	2	4	4
7. Қазақстан Республикасының қылмыстық құқығы негіздері. Іс жүргізу құқықтарының негіздері.	1	1	2	2
8. Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдары.	1	1	2	2
9. Қазақстан Республикасының қаржы және салық құқығының негіздері	1	1	2	2
10. Қазақстан Республикасының экологиялық және жер құқығының негіздері	1	1	2	2
11. Халықаралық құқық негіздері	1	1	2	2
ИТОГО	15	15	30	30

Практикалық (семинарлық) сабақтардың тізімі

1. Қазақстан Республикасының мемлекет және құқық негіздері.
2. Қазақстан Республикасының конституциялық құқық негіздері.
3. Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық негіздері.
4. Қазақстан Республикасының еңбек құқығы негіздері.
5. Қазақстан Республикасының отбасы құқығы негіздері.
6. Қазақстан Республикасының азаматтық құқық негіздері.
7. Қазақстанның Республикасының қылмыстық құқығы негіздері. Іс жүргізу құқықтарының негіздері.

8. Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдары.
9. Қазақстан Республикасының қаржы және салық құқығының негіздері.
10. Қазақстан Республикасының экологиялық және жер құқығының негіздері.
11. Халықаралық құқық негіздері.

СӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыптары

1. Құқықтың ғылымдар жүйесінде алатын орны.
2. Мемлекеттің пайда болу теориялары.
3. Заңды жауапкершілік және оның түрлері.
4. ҚР Конституциясы – Мемлекеттің ең негізгі Заңы.
5. ҚР конституциялық-құқықтық құрылымы.
6. ҚР азаматтарының Құқықтары мен міндеттері
7. Азаматтықтың мәні және қағидалары
8. ҚР мемлекеттік құрылымы
9. ҚР сайлау жүйесі.
10. Құқық қорғау қызметі мен құқық қорғау органдары түсінігі.
11. Құқық қорғау қызметінің негізгі бағыты.
12. Құқық қорғау қызметінің құқықтық негізі.
13. Мемлекеттік басқару негіздері
14. Мемлекеттік басқару жүйесінің түсінігі, пәні және ережелері
15. Мемлекеттік басқару жүйесінің құрылымы
16. ҚР мемлекеттік басқару
17. Мемлекеттік қызмет құқықтық негіздері
18. Әкімшілік жауапкершілік және әкімшілік өндіріп алудың негізгі түрлері
19. ҚР Азаматтық құқығы: түсінік, субъектілер, дерек көздері.
20. Азаматтық құқықтағы шарттар мен келісімдер.
21. Заңды тұлғалардың ұйымдастырушылық-құқықтық нысаны.
22. Неке: некеге тұрудың, некені тоқтатудың және бұзудың негізі.
23. Мемлекеттің қаржылық қызметі.
24. Қаржылық құқықтың жүйесі.
25. Қаржылық бақылау және оның түрлері
26. Салықтар және олардың түрлері.
27. ҚР еңбек заңнамасы
28. Еңбек шарты: оны жасау, тоқтату және бұзу тәртібі
29. Ұжымдық шарт
30. Жұмыс және демалыс уақыты
31. Әлеуметтік қамсыздандырылу құқығы
32. ҚР экологиялық заңнамасы
33. Жер заңнамасы
34. ҚР Қылмыстық кодексі – ҚР қылмыстық құқығының негізгі қайнар көзі
35. Қылмыс түсінігі және оның құрамы
36. Жаза және оның түрлері

37. Іс жүргізу құқығы түсінігі
38. Іс жүргізу құқығы салалары.

Студенттердің білімін бағалау белгілері

Пән бойынша емтихан бағасы аралық бақылау (60% дейін) және қорытынды аттестаттау (емтихан) (40% дейін) бойынша үлгерімнің ең жоғары көрсеткіштерінің сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100% дейін мәнді құрайды.

Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты және мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындалу ұзақтылығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
1	2	3	4	5	6	
Лекциялар конспектісі	Жоспарға сәйкес курсты оқып-үйрену	Конспектілер, лекциялар, негізгі және қосымша әдебиеттер	15 апта	Ағымдағы	2,4,6,8,10, 12,14 апталар	5
ОСӨЖ	Жоспарға сәйкес курсты оқып-үйрену	Конспектілер, лекциялар, негізгі және қосымша әдебиеттер	30 біріккен сағаттар	Ағымдағы	Апта сайын	10
Семинар сабағындағы жұмыс	Теориялық білімдерді тексеру	Конспектілер, лекциялар,	15 апта	Ағымдағы	Апта сайын	20
Тестілеу	Білімді тексеру	Конспектілер, лекциялар, негізгі және қосымша әдебиеттер	1 біріккен сағаттар	Аралық	7,14 апта	25
Емтихан	Пән материалының меңгерілу деңгейін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	1 студентке 0,2 сағат	Қорытынды	Сессия кезеңінде	40
Қорытынды						100

Саясат және рәсімдер

«Құқық негіздері» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сақтауды өтінеміз:

1. Сабаққа кешікпей келуді.

2. Дәлелді себепсіз сабақ босатпауды, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсініктеме хат ұсынуды.
3. Студенттің міндетіне барлық сабақтарға қатысу кіреді.
4. Оқу процесінің күнтізбелік жоспарына сәйкес бақылаудың барлық түрлерін тапсыру.
5. Жіберілген практикалық және зертханалық сабақтар оқытушы белгілеген уақытта қайта тапсыру.
6. Сабақ үстінде оқытушы мен курстастарымен сыпайы, мейірімді қарым-қатынаста болуды.

ҰСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

Нормативтік-құқықтық актілер тізімі:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. Алматы: «ЮРИСТ» баспасы, 2007. – 40 бет.
2. «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік тәуелсіздігі туралы» Конституциялық Заңы, 16 желтоқсан 1991 жыл.
3. Қазақ ССР-нің мемлекеттік егемендігі туралы Декларациясы, 25 қазан 1990 жыл.
4. Закон Республики Казахстан «Об изменении наименования КазССР», 10 декабря 1991 год.
5. «Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері туралы» Заңы. 24 наурыз 1998 жыл..
6. Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік нышандары туралы» Заңы, 24 қаңтар 1996 жыл.
7. «Қазақстан Республикасының азаматтығы туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, 20 желтоқсан 1991 жыл.
8. «Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық Заңы, 20 желтоқсан 1991 жыл.
9. «Қазақстан Республикасының Президенті туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңы, 26 желтоқсан 1995 жыл.
10. «Қазақстан Республикасының Парламенті туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық Заңы, 16 қазан 1995 жыл.
11. «Қазақстан Республикасының конституциялық кеңесі туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық Заңы, 29 желтоқсан 1995 жыл.
12. «Қазақстан Республикасындағы балалардың құқықтары туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, 5 қараша 2002 жыл.
13. «Азаматтардың ұрпақты болу құқықтары және оларды жүзеге асыру кепілдіктері туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, 16 маусым 2004 жыл.
14. «Қазақстан Республикасының 2010 жылдан 2020 жылға дейінгі

кезеңге арналған құқықтық саясат тұжырымдамасы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 28 тамыздағы № 858 Жарлығы // Егемен Қазақстан 2009 жыл, 28 тамыз, № 281-283 (25680).

15. Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі, 15 мамыр 2007 жыл.

16. «Кәсіби одақтар туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, 9 сәуір 1993 жыл. №2107.-/Қазақстан Республикасының еңбек туралы негізгі заңдарының актілері.-Алматы: Юрист,2007 жыл.

17. Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексі, 30 қаңтар 2001 жыл.

18. «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, 23 қаңтар 2001 жыл.

19. «Мемлекеттік қызмет туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, 23 шілде 1999 жыл.

20. «Халықты жұмыспен қамту туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, 23 қаңтар 2001 жыл.

21. «Әскери қызметшілердің контрактісі» туралы Қазақстан Республикасының Заңы, 20 наурыз 2001 жыл.

22. «Мереке күндері туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, 13 желтоқсан 2001 жыл.

23. Қазақстан Республикасының Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы Заңы.- Алматы, Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 26 желтоқсандағы № 518-IV Кодексі.

24. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексі (Жалпы бөлімі), 27 желтоқсан 1994 жыл.

25. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексі (Ерекше бөлімі), 1 шілде 1999 жыл.

26. Қазақстан Республикасының Қылмыстық Кодексі, 16 шілде 1997 жыл.

27. Қазақстан Республикасының Қылмыстық іс жүргізу Кодексі, 13 желтоқсан 1997 жыл.

28. Қазақстан Республикасының Азаматтық іс жүргізу кодексі, 13 шілде 1999 жыл № 411 Кодексі.

29. «Салық және бюджетке төленетін өзге де міндетті төлемдері туралы» Қазақстан Республикасының Кодексі (Салық кодексі). 10 желтоқсан 2008 жыл.

30. Қазақстан Республикасының Бюджет Кодексі, 4 желтоқсан 2008 жыл № 95-IV Кодексі.

31. 2013 жылғы 26 маусымдағы «Қазақстан Республикасының жаңа бюджет саясатының тұжырымдамасы» атты Қазақстан Республикасы президентінің № 590 Жарлығы. <http://www.akkorda/kz/>

32. Қазақстан Республикасының Жер кодексі, 20 маусым 2003 жыл.

33. «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, 24 маусым 2010 жыл. № 291-IV

34. Қазақстан Республикасының Экологиялық Кодексі, 9 қаңтар 2007 жыл. № 212-111

Негізгі:

1. «Қазақстан - 2050»: Стратегиясы қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты. Қазақстан Республикасының Президенті – Елбасы Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Халқына Жолдауы. – Алматы: ЮРИСТ, 2013. – 44 б.

2. «Қазақстан жолы – 2050: Бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» атты Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың 17 қаңтар 2013 жылғы Қазақстан Халқына Жолдауы.

3. Қазақстан Республикасының мемлекет және құқық негіздері: оқу құралы/ жалпы ред басқарған А.Н. Ағыбаев. 1 бөлім. – Алматы: Қазақ университеті, 2013. – 300 бет.

4. Қазақстан Республикасының мемлекет және құқық негіздері: оқу құралы/ жалпы ред басқарған А.Н. Ағыбаев. 2 бөлім. – Алматы: Қазақ университеті, 2013. – 246 бет.

5. Оспанов Қ.И. Құқық негіздері. Оқу құралы. – Алматы: Жеті Жарғы, 2010. – 304 бет.

Қосымша:

1. Матузов Н.И., Малько А.В. Мемлекет және құқық теориясы/ орыс тілінен қазақшаға аударған Б.Ө. Алтынбасов. – Алматы, 2013.

2. Хропанюк В.Н. теория государства и права. – М, 2008.

3. Ағдарбеков Т., Әлайдар А., Алайдаров А., Құқық негіздері. Оқу құралы – Алматы: Нұр пресс, 2008. – 246 бет.

4. Узбеков С., Кобабаев О. Теория государства и права. - Алматы, 2006.

5. А.Ибраева, Н.Ибраев. Теория государства и права. Алматы, 2000.

6. Сулейменов М.К., Басин Ю.Г. Гражданское право. Алматы, 2000.

7. Қазақстан Республикасының қылмыстық құқығы: Оқулық. – Алматы: Дәнекер, 2000 – 1-том. Ерекше бөлім. – 428 б. 2-том. Ерекше бөлім.- 378 б.

8. Ағыбаев А.Н. ҚР Қылмыстық кодексіне түсіндірме. 808 б.т. Алматы, 2012 ж.

9. Правовое регулирование оплаты труда работников. Алматы, 2005.

10. Алексеева Д.Г., Пыхтин С.В., Хоменко Е.Г. Банковское право. М.: Юрист, 2003.- 480 с.

11. Байдельдинов Д.Л., Бекишева С.Д. Экологическое право Республики Казахстан. Алматы – 2004. – 117с.

31.03.2004 берілген №50 мемлекеттік баспа лицензиясы
Басуға қол қойылды Пішімі 60x 84/16
Есептік баспа табағы 0,9 ш.б.п. Таралымы _ дана. Тапсырыс бағасы
келісімді

Қарағанды мемлекеттік техникалық университетінің баспасы,
100027, Қарағанды, Бейбітшілік бульвары, 56

